

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 31 października 2023 r.

w sprawie cyfrowego euro

(CON/2023/34)

(C/2024/669)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniach 11 września i 31 października 2023 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wnioski, odpowiednio, Rady i Parlamentu Europejskiego o wydanie opinii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie ustanowienia cyfrowego euro ⁽¹⁾ (zwanego dalej „projektem rozporządzenia”). W dniach 11 i 18 września 2023 r. EBC otrzymał wnioski, odpowiednio, o wydanie opinii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie świadczenia usług związanych z cyfrowym euro przez dostawców usług płatniczych zarejestrowanych w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1230 ⁽²⁾ (zwanego dalej „projektem rozporządzenia w sprawie świadczenia usług cyfrowych związanych z cyfrowym euro poza strefą euro”; wraz z projektem rozporządzenia dalej jako: „projekty rozporządzeń”).

Właściwość EBC do wydania opinii w sprawie projektu rozporządzenia wynika z art. 133 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który stanowi, że bez uszczerbku dla uprawnień EBC, Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ustanawiają środki niezbędne do używania euro jako jednej waluty i że środki te są przyjmowane po konsultacji z EBC. Właściwość EBC do wydania opinii w sprawie projektów rozporządzeń wynika także z art. 127 ust. 4 tiret pierwsze i art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), ponieważ proponowane rozporządzenia zawierają przepisy dotyczące: 1) podstawowego celu Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC), jakim jest utrzymanie stabilności cen zgodnie z art. 127 ust. 1 TFUE; 2) podstawowego zadania ESBC w zakresie definiowania i realizacji polityki pieniężnej zgodnie z art. 127 ust. 2 tiret pierwsze TFUE; 3) podstawowego zadania ESBC w zakresie wspierania sprawnego funkcjonowania systemów płatniczych zgodnie z art. 127 ust. 2 tiret pierwsze TFUE; 4) wyłącznego prawa EBC do upoważniania do emisji banknotów euro w Unii zgodnie z art. 128 ust. 1 TFUE; oraz 5) zadania ESBC polegającego na przyczynianiu się ESBC do należytego wykonywania polityk przez właściwe organy w odniesieniu do stabilności systemu finansowego zgodnie z art. 127 ust. 5 TFUE. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu EBC.

Uwagi ogólne

1. *Cyfrowe euro jako monetarne oparcie służące ludziom w epoce cyfrowej*

- 1.1. EBC z dużym zadowoleniem przyjmuje cel projektów rozporządzeń, jakim jest ustanowienie ram ułatwiających ewentualne wprowadzenie cyfrowego euro, które zagwarantowałyby, że pieniądź banku centralnego będzie nadal odgrywał kluczową rolę, obok płatności pieniądzem banku komercyjnego, w utrzymaniu sprawnego systemu płatniczego i stabilności finansowej, a ostatecznie zaufanie do waluty euro: rola pieniądza banku centralnego jako monetarnego oparcia.
- 1.2. Aby zachować jedność euro i skuteczność polityki pieniężnej, a tym samym umożliwić EBC osiągnięcie podstawowego celu, jakim jest utrzymanie stabilności cen ⁽³⁾, euro musi nadal spełniać wszystkie funkcje pieniądza jako jednostki rozliczeniowej, środka wymiany i środka przechowywania wartości. Udostępnianie pieniądza banku centralnego ogółowi społeczeństwa, nie tylko w formie fizycznej, jako gotówkę, ale również w formie cyfrowej, pozwoli

⁽¹⁾ COM(2023) 369 final.

⁽²⁾ COM(2023) 368 final.

⁽³⁾ Zob. art. 127 ust. 1 i art. 282 ust. 2 TFEU.

pieniądzowi banku centralnego na dalsze pełnienie roli monetarnego oparcia ⁽⁴⁾ i skutecznego środka płatniczego w sytuacji, w której ludzie coraz częściej decydują się płacić elektronicznie, a nie gotówką ⁽⁵⁾. Cyfrowe euro przyczyni się zatem do wzmocnienia stabilności systemu walutowego i płatniczego oraz do zachowania integralności euro we wszystkich jego formach. To z kolei jest warunkiem wstępnym zachowania skuteczności polityki pieniężnej EBC, której celem jest utrzymanie stabilności cen.

- 1.3. Proponowane rozporządzenia mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby pieniądz banku centralnego, jako monetarne oparcie, ewoluował w odpowiedzi na zmiany w technologii i zachowaniach płatniczych, które prowadzą do wzrostu liczby płatności cyfrowych, a tym samym dla przyczynienia się do ochrony stabilności systemu walutowego w cyfrowej gospodarce i cyfrowym społeczeństwie.
- 1.4. Udostępnianie pieniądza banku centralnego w formie cyfrowej na potrzeby transakcji detalicznych przyniosłoby również szersze korzyści, w szczególności dzięki zapewnieniu powszechnie akceptowanego cyfrowego środka płatniczego, który może być używany w całej strefie euro do płatności w sklepach, w internecie i między użytkownikami.
- 1.5. Ponadto cyfrowe euro chroniłoby strategiczną niezależność całego unijnego ekosystemu płatności, wspierając konkurencję i innowacje w płatnościach z pożytkiem zarówno dla konsumentów, jak i sprzedawców. Cyfrowe euro ułatwiłoby rozwój rozwiązań płatniczych podlegających europejskim zasadom zarządzania zapewniłoby ogólnoeuropejską platformą do tworzenia innowacyjnych usług. Zwiększyłyby wydajność europejskiego ekosystemu płatności jako całości, obniżyłyby koszty, wspierałyby innowacje i zapewniałyby odporność na potencjalne cyberataki bądź zakłócenia techniczne, np. awarie zasilania.

2. **Zapewnienie, by cyfrowe euro spełniało potrzeby i oczekiwania Europejczyków**

- 2.1. Aby monetarne oparcie było skuteczne, cyfrowe euro musiałyby odpowiadać indywidualnym preferencjom. Każdy w strefie euro powinien mieć możliwość korzystania z niego na potrzeby codziennych płatności: w sklepach, w internecie lub między konsumentami ⁽⁶⁾. W związku z tym EBC z dużym zadowoleniem przyjmuje proponowany status prawnego środka płatniczego dla cyfrowego euro z obowiązkową akceptacją. EBC zdecydowanie popiera również ustanowienie w prawodawstwie Unii prawa osób fizycznych do uzyskania cyfrowego euro od dostawcy usług płatniczych, u którego obecnie posiadają rachunek, bez konieczności zmiany dostawcy usług płatniczych w celu rozpoczęcia korzystania z usług związanych z cyfrowym euro.
- 2.2. Z tego samego powodu EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekty rozporządzeń mają na celu zapewnienie osobom fizycznym możliwości bezpłatnego korzystania z podstawowych usług związanych z cyfrowym euro w podstawowych codziennych celach. EBC popiera jednocześnie ustanowienie w prawodawstwie Unii odpowiednich zachęt gospodarczych dla prywatnych pośredników dystrybuujących cyfrowe euro. Akceptanci otrzymują od dostawców usług płatniczych płatną usługę, ale znaleźliby się niekorzystnej pozycji, gdyby nałożony na nich wymóg akceptacji cyfrowego euro nie był zrównoważony płaćmą opłaty akceptanta.

⁽⁴⁾ Zaufanie ludzi do pieniądza prywatnego opiera się na jego wymiennalności w stosunku jeden do jednego z najbezpieczniejszą formą pieniądza w gospodarce, jaką jest pieniądz banku centralnego (monetarne oparcie), a tym samym z innymi regulowanymi formami pieniądza. Zob. Panetta, F. „Central bank digital currencies: a monetary anchor for digital innovation”, przemówienie Fabio Panetty, członka Zarządu EBC, w Elcano Royal Institute, Madryt, 5 listopada 2021 r. Dostępne na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

⁽⁵⁾ Zob. badanie preferencji płatniczych konsumentów w strefie euro (badanie SPACE), EBC (2022), z którego wynika, że płatności kartą stanowiły większy odsetek transakcji (46 %) pod względem wartości płatności niż płatności gotówkowe (42 %). Dostępne na stronie internetowej EBC pod adresem: www.ecb.europa.eu.

⁽⁶⁾ Zob. Panetta, F., „A digital euro: widely available and easy to use”, oświadczenie wprowadzające Fabio Panetty, członka Zarządu EBC, posiedzenie Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego, Bruksela, 24 kwietnia 2023 r. Dostępne na stronie internetowej EBC pod adresem: www.ecb.europa.eu.

- 2.3. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt rozporządzenia ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu prywatności i ochrony danych użytkowników cyfrowego euro, przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (⁷). W każdym przypadku Eurosystem musi zapewnić, aby nie było możliwe zidentyfikowanie osób fizycznych. W przypadku modelu cyfrowego euro w trybie offline EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przewidywany poziom ochrony prywatności i danych byłby podobny do tego, jaki zapewnia gotówka. EBC z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że projekt rozporządzenia zawiera wyraźne przepisy mające na celu udzielenie wsparcia publicznego osobom mniej zaawansowanym cyfrowo, które mogą potrzebować osobistej pomocy przy transakcjach w cyfrowym euro.

3. **Zrównoważenie kompetencji instytucjonalnych w ekosystemie cyfrowego euro**

- 3.1. Cyfrowe euro jest wspólnym projektem europejskim. Ważne jest, aby projekty rozporządzeń należycie uwzględniły następujące trzy zasady ogólne.

- 3.2. Po pierwsze, w tym wspólnym projekcie europejskim role, jakie w projektach rozporządzeń wyznacza się Komisji, współprawodawcom, właściwym organom krajowym i Eurosystemowi w zakresie wprowadzenia i regulowania cyfrowego euro, muszą odzwierciedlać ich odpowiednie kompetencje traktatowe. Z jednej strony wyłączna kompetencja Unii w dziedzinie polityki pieniężnej państw członkowskich, których walutą jest euro, zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. c) TFUE, obejmuje wymiar regulacyjny mający na celu zagwarantowanie statusu jednej waluty (⁸), w szczególności uprawnienie prawodawcy do ustanawiania środków niezbędnych do używania euro jako jednej waluty na mocy art. 133 TFUE (⁹). Projekt rozporządzenia określa zatem takie środki niezbędne do używania euro w formie cyfrowej oraz określa skutki jego statusu prawnego środka płatniczego. Z drugiej strony wyraźnie wskazano, że uprawnienia przewidziane w art. 133 TFUE pozostają bez uszczerbku dla kompetencji EBC.. Projekt rozporządzenia odzwierciedla to rozwiązanie dotyczące prawa pierwotnego, stanowiąc, że Eurosystem może prowadzić emisję cyfrowego euro „zgodnie z Traktatami” (¹⁰), tj. w oparciu o kompetencje przyznane Eurosystemowi na mocy prawa pierwotnego Unii.

- 3.3. EBC z zadowoleniem przyjmuje uznanie jego kompetencji, przyznanych mu na mocy Traktatów, w zakresie emisji cyfrowego euro oraz do upoważniania krajowych banków centralnych państw członkowskich, których walutą jest euro, do jego emisji. Na podstawie takich uznanych kompetencji EBC powinien mieć możliwość podejmowania decyzji w kwestii upoważnienia do emisji cyfrowego euro, w tym w kwestii terminów takiej emisji, wysokości kwot emisji, a także w kwestii innych szczególnych środków, które są nierozdzielnie związane z jego emisją. Na podstawie art. 133 TFUE współprawodawcy regulują istotne elementy *korzystania* z cyfrowego euro, natomiast EBC decyduje, czy i kiedy emitować cyfrowe euro, w tym jakie powinny być jego nieodłączne cechy techniczne. Podobnie jak w przypadku banknotów, tylko Eurosystem powinien mieć możliwość decydowania o tym, czym jest cyfrowe euro, ponieważ leży ono w zakresie odpowiedzialności Eurosystemu.

- 3.4. Po drugie, projekty rozporządzeń muszą respektować niezależność banku centralnego, o której mowa w art. 130 TFUE, przy wykonywaniu zadań niezbędnych do wprowadzenia cyfrowego euro, jego regulacji i nadzoru nad nim. Ponieważ do Eurosystemu należy opracowanie, zaprojektowanie, emisja i nadzorowanie cyfrowego euro zgodnie z jego kompetencjami, zadania te powinny być wykonywane w sposób niezależny (¹¹), przy uniknięciu jakichkolwiek instrukcji i ograniczeń dotyczących wykonywania zadań powierzonych Eurosystemowi na mocy Traktatów.

(⁷) W konsultacjach publicznych przeprowadzonych przez EBC w 2020 r. 43 % respondentów uznało prywatność za najważniejszy aspekt cyfrowego euro (znacznie wyprzedzający inne cechy), aby z ufnością podchodzić do płatności w epoce cyfrowej. Uczestnicy grup dyskusyjnych stwierdzili również, że doceniliby opcje, które dałyby im kontrolę nad ich danymi osobowymi. Zob. „Eurosystem report on the public consultation on a digital euro” (raport Eurosystemu z konsultacji publicznych na temat cyfrowego euro, EBC, kwiecień 2021 r.; oraz „Study on New Digital Payment Methods” (badanie dotyczące nowych cyfrowych metod płatności), Kantar Public/EBC, 2022 r. Dostępne na stronie internetowej EBC pod adresem: www.ecb.europa.eu.

(⁸) Jak niedawno potwierdzono w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 26 stycznia 2021 r., *Hessischer Rundfunk*, C-422/19 i C-423/19, EU:C:2021:63 (zwanym dalej „wyrokiem w połączonych sprawach C-422/19 i C-423/19”), pkt 38.

(⁹) Zob. wyrok w połączonych sprawach C-422/19 i C-423/19, pkt 42.

(¹⁰) Zob. art. 4 ust. 1 projektu rozporządzenia.

(¹¹) Zob. art. 130 TFEU.

- 3.5. Po trzecie, zasada neutralności technologicznej ⁽¹²⁾ sugeruje, że w projektach rozporządzeń nie powinno się zajmować stanowiska w sprawie sposobu, w jaki cyfrowe euro zaspokajałyby potrzeby użytkowników oraz w sprawie ewolucji jego funkcjonalnych i technicznych cech koncepcyjnych. Włączenie przepisów wymagających lub zakazujących określonych projektów lub cech technicznych może ograniczyć którykolwiek lub wszystkie z następujących aspektów: sprawne funkcjonowanie, ewolucję cyfrowego euro, popyt na nie oraz zdolność Eurosystemu do niezależnego definiowania i wdrażania polityki pieniężnej. Zachodzi ryzyko, że prawodawstwo zawierające przepisy dotyczące tych kwestii nie będzie w stanie sprostać rozwojowi technologicznemu w szybko zmieniającej się dziedzinie cyfryzacji pieniądza i usług płatniczych.

Uwagi szczegółowe na temat projektu rozporządzenia w sprawie ustanowienia cyfrowego euro

4. Definicje

- 4.1. EBC proponuje zmianę definicji porównywalnych cyfrowych środków płatniczych ⁽¹³⁾, tak aby obejmowała ona wszystkie instrumenty płatnicze, które mogą być wykorzystywane w środowisku cyfrowym, w którym inicjowanie płatności następuje w punkcie interakcji, a rachunek depozytowy użytkownika jest natychmiast obciążany (z wyłączeniem płatności dokonywanych przy użyciu kart kredytowych, które obejmują szerszy zakres usług związanych z usługą płatniczą). Obejmowałaby ona sytuacje, w których polecenia przelewu i polecenia zapłaty są inicjowane w punkcie interakcji, ale sytuacje, w których polecenia przelewu i polecenia zapłaty nie są inicjowane w punkcie interakcji, byłyby nadal wyłączone (np. w przypadku płatności cyklicznych polecenie zapłaty wydaje się być najlepszym porównywalnym cyfrowym środkiem płatniczym).
- 4.2. EBC proponuje, aby w całym projekcie rozporządzenia zrezygnować ze stosowania terminu „identyfikator rachunku” ⁽¹⁴⁾ i zastąpić go „numerem rachunku płatniczego w cyfrowym euro” ⁽¹⁵⁾ oraz, w stosownych przypadkach, „aliasem użytkownika” ⁽¹⁶⁾.
- 4.3. Ponadto EBC proponuje zmianę definicji terminu „alias użytkownika” ⁽¹⁷⁾ celu doprecyzowania jego znaczenia, przy jednoczesnym przedstawieniu konkretnego przykładu.

5. Przedmiot, ustanowienie i emisja cyfrowego euro

- 5.1. Projekt rozporządzenia ma między innymi na celu ustanowienie cyfrowego euro jako cyfrowej waluty banku centralnego oraz ustanowienie zasad dotyczących w szczególności jego podstawowych cech koncepcyjnych ⁽¹⁸⁾.
- 5.2. Euro, jako jedna waluta, zostało ustanowione w Traktacie o Unii Europejskiej (TUE) ⁽¹⁹⁾. W tym kontekście EBC z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że w projekcie rozporządzenia uznano, iż kompetencje EBC i KBC w zakresie emisji mają umocowanie w Traktatach ⁽²⁰⁾. „Ustanowienie” cyfrowego euro należy zatem rozumieć jako odnoszące się do ustanowienia podstawowych wymogów prawnych, tj. wymogów niezbędnych do korzystania z tej nowej formy euro przez Eurosystem (odrębnej od kryptoaktywów i wszelkich innych zobowiązań podmiotów prywatnych).

⁽¹²⁾ Neutralność technologiczna jest zasadą przewodnią ustawodawstwa Unii. Zob. np. motyw 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 40).

⁽¹³⁾ Zob. art. 2 pkt 25 projektu rozporządzenia.

⁽¹⁴⁾ Zob. motywy 67 i 74 oraz art. 2 pkt 26 i art. 31 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽¹⁵⁾ W motywie 67, art. 2 pkt 26, art. 31 ust. 1 i załączniku V pkt (i).

⁽¹⁶⁾ W motywie 74.

⁽¹⁷⁾ Zob. art. 2 pkt 28 projektu rozporządzenia.

⁽¹⁸⁾ Zob. art. 1 projektu rozporządzenia.

⁽¹⁹⁾ Zob. art. 3 ust. 4 TUE.

⁽²⁰⁾ Zob. art. 4 ust. 1 projektu rozporządzenia, który stanowi, że zgodnie z Traktatami EBC ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji cyfrowego euro, natomiast emisję cyfrowego euro mogą prowadzić EBC i KBC.

6. **Charakter prawny cyfrowego euro**

- 6.1. EBC odnotowuje, że projekt rozporządzenia określa charakter prawny cyfrowego euro jako bezpośrednie zobowiązanie banku centralnego Eurosystemu wobec użytkowników cyfrowego euro, podczas gdy stosunek umowny dotyczący dystrybuujących cyfrowe euro i ich klientów. Dla utrzymania dwupoziomowego systemu walutowego, ochrony stabilności finansowej i uniknięcia dezintermediacji dostawców usług płatniczych kluczowe znaczenie ma to, aby dostawcy usług płatniczych byli w pełni odpowiedzialni za zarządzanie swoimi relacjami z klientami. W tym względzie EBC odnotowuje, że w projekcie rozporządzenia wyjaśniono ⁽²¹⁾, że między bankiem centralnym Eurosystemu a użytkownikiem cyfrowego euro nie istnieje żaden rachunek ani inny stosunek umowny.
- 6.2. W oparciu o treść pkt 6.1 EBC rozumie, że użytkownicy będą i pozostaną jedynymi osobami, którym przysługują prawa majątkowe reprezentowane przez cyfrowe euro, mimo że użytkownicy będą mogli uzyskać dostęp do swoich środków i korzystać z nich wyłącznie za pośrednictwem dostawcy usług płatniczych. Innymi słowy, dostawca usług płatniczych świadczy usługi płatnicze umożliwiające użytkownikowi przechowywanie i przekazywanie dostarczonych cyfrowych euro, ale środki bazowe stanowią zobowiązanie banku centralnego. Dostawcy usług płatniczych pozostają odpowiedzialni za zapewnienie bezpieczeństwa świadczonych przez siebie usług płatniczych, również w odniesieniu do cyfrowego euro. Włączenie do projektu rozporządzenia bardziej szczegółowego zapisu, jasno określającego te zasady, byłoby przydatne w celu uniknięcia niepewności co do jego stosowania na szczeblu krajowym we wszystkich państwach członkowskich strefy euro.

7. **Ramy prawne mające zastosowanie do cyfrowego euro**

- 7.1. Proponowane rozporządzenie przewiduje, że cyfrowe euro podlega przepisom projektu rozporządzenia i aktów delegowanych Komisji oraz że w ramach projektu rozporządzenia cyfrowe euro podlega również szczegółowym środkom, zasadom i normom, które mogą zostać przyjęte przez EBC zgodnie z jego kompetencjami na podstawie Traktatów ⁽²²⁾.
- 7.2. EBC pragnie zwrócić uwagę prawodawcy unijnego na fakt, że szczegółowe środki, zasady i normy EBC, które regulowałyby opracowywanie, projektowanie i emisję cyfrowego euro, w zakresie, w jakim są przyjmowane zgodnie z kompetencjami EBC wynikającymi z Traktatów ⁽²³⁾, nie byłyby ograniczone przez instrument prawa wtórnego, taki jak projekt rozporządzenia. Konkretna wzmianka o tym rozporządzeniu nie jest zatem właściwa, a użyte sformułowanie mogłoby zostać błędnie zinterpretowane jako ograniczające niezależność Eurosystemu przy wykonywaniu zadań powierzonych mu na mocy Traktatów.
- 7.3. Należy rozważyć doprecyzowanie definicji określonych w projekcie rozporządzenia, aby wyjaśnić, że definicja transakcji w cyfrowym euro jest dostosowana do definicji transakcji płatniczych zawartej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 ⁽²⁴⁾. Zapewniłoby to jasność w zakresie licencji dostawców usług płatniczych w kontekście dyrektywy (UE) 2015/2366 w odniesieniu do obowiązujących zasad bezpieczeństwa i ochrony konsumentów.
- 7.4. Motyw 66 powinien zostać zmieniony w celu wyjaśnienia, że ze względu na specyfikę rozrachunku w cyfrowym euro, jak przewidziano bezpośrednio w projekcie rozporządzenia, dyrektywa 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁵⁾ nie ma zastosowania. Na powyższe nie ma wpływu klasyfikacja ryzyka przez Eurosystem w ramach jego funkcji nadzorczej w odniesieniu do schematu cyfrowego euro i infrastruktury rozrachunkowej służącej do obsługi cyfrowego euro, biorąc pod uwagę jej znaczenie dla systemu płatności.

⁽²¹⁾ Zob. motyw 9 projektu rozporządzenia.

⁽²²⁾ Zob. art. 5 ust. 1 i 2 projektu rozporządzenia.

⁽²³⁾ Zob. art. 4 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽²⁴⁾ Zob. art. 2 pkt 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniającej dyrektywę 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylającej dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

⁽²⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 98/26/WE z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych (Dz.U. L 166 z 11.6.1998, s. 45).

8. Status cyfrowego euro jako prawnego środka płatniczego

Status prawnego środka płatniczego a zakres terytorialny

- 8.1. EBC z dużym zadowoleniem przyjmuje ustanowienie wspólnych zasad dotyczących zakresu i skutków statusu cyfrowego euro jako prawnego środka płatniczego w całej strefie euro. Definicja elementów prawnego środka płatniczego opiera się na solidnych podstawach wynikających z wcześniejszych sprawozdań Komisji na temat prawnego środka płatniczego w postaci gotówki oraz na niewiążących aktach Komisji, do których Eurosystem wniósł wkład ⁽²⁶⁾, a także na odpowiednim orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ⁽²⁷⁾.
- 8.2. Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił, że pojęcie prawnego środka płatniczego, o którym mowa w art. 128 ust. 1 TFUE, jest pojęciem prawa Unii, któremu należy nadać autonomiczną i jednolitą wykładnię w całej Unii ⁽²⁸⁾. Artykuł 133 TFUE upoważnia wyłącznie prawodawcę Unii do określenia przepisów prawnych regulujących status prawnego środka płatniczego, który jest przyznawany banknotom i monetom denominowanym w euro, w zakresie, w jakim jest to niezbędne do używania euro jako jednej waluty. Taka wyłączna kompetencja wyklucza kompetencje państw członkowskich do określania przepisów prawnych w tej dziedzinie, chyba że zostały one do tego upoważnione przez Unię lub jeżeli jest to konieczne w celu wdrożenia aktów Unii do prawa krajowego ⁽²⁹⁾.
- 8.3. Proponowany status cyfrowego euro jako prawnego środka płatniczego jest zatem kluczowym elementem zapewniającym swobodę wyboru płatności i suwerenność monetarną Unii. Dzięki niemu obywatele i przedsiębiorstwa będą mogli czerpać korzyści z powszechnej akceptacji cyfrowego euro jako środka płatniczego, mając tym samym realny wybór dokonywania płatności drogą elektroniczną pieniądzem banku centralnego w całej strefie euro. Ułatwia on również powstawanie rozwiązań płatniczych obejmujących całą strefę euro i zapewnia solidną podstawę dla rozwoju usług o wartości dodanej.
- 8.4. Postanowienia dotyczące prawnego środka płatniczego przyczyniają się również do suwerenności monetarnej i integralności euro, zapewniając, aby forma pieniądza, która stanowi oparcie dla wartości euro jako waluty (tj. pieniądź banku centralnego w gotówce euro lub w formie cyfrowej), była powszechnie stosowana w całej strefie euro.
- 8.5. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że status prawnego środka płatniczego wiąże się z wymogiem akceptacji cyfrowego euro zarówno w internecie, jak i poza nim, ponieważ jest to konieczne dla upowszechnienia obu modeli cyfrowego euro. Ponadto EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zakres terytorialny cyfrowego euro mającego status prawnego środka płatniczego odpowiednio uwzględnia specyfikę środków płatniczych w trybie online i offline.
- 8.6. Dla użytkowników cyfrowego euro zawsze dostępna możliwość płacenia cyfrowym euro jest cenną cechą ⁽³⁰⁾: nikt nie będzie zobowiązany do posiadania cyfrowego euro ani do płacenia nim, ale osoba decydująca się na płatność cyfrowym euro zawsze będzie mogła to zrobić we wszystkich sklepach akceptujących płatności cyfrowe (tj. w fizycznych placówkach handlowych i tych zajmujących się handlem elektronicznym).
- 8.7. Dla akceptantów proponowane postanowienia dotyczące statusu prawnego środka płatniczego stanowią okazję do wzmocnienia ich pozycji przetargowej w stosunku do międzynarodowych systemów kart płatniczych, pod warunkiem zapewnienia rozległej sieci dystrybucji cyfrowego euro ⁽³¹⁾ oraz ustanowienia zabezpieczeń prawnych zapobiegających nadużyciom wynikającym z obowiązkowej akceptacji ⁽³²⁾.

⁽²⁶⁾ Zalecenie Komisji 2010/191/UE z dnia 22 marca 2010 r. dotyczące zakresu i skutków statusu banknotów i monet euro jako prawnego środka płatniczego (Dz.U. L 83 z 30.3.2010, s. 70).

⁽²⁷⁾ Zob. wyrok w połączonych sprawach C-422/19 i C-423/19.

⁽²⁸⁾ Zob. wyrok w połączonych sprawach C-422/19 i C-423/19, pkt 45.

⁽²⁹⁾ Zob. wyrok w połączonych sprawach C-422/19 i C-423/19, pkt 50 do 52.

⁽³⁰⁾ Zob. EBC, kwiecień 2021 r. i Study on New Digital Payment Methods” (badanie dotyczące nowych cyfrowych metod płatności), Kantar Public/EBC, 2022 r.

⁽³¹⁾ Jest to związane z art. 13 i 14 projektu rozporządzenia (dotyczącymi dystrybucji cyfrowego euro przez dostawców usług płatniczych).

⁽³²⁾ Jest to związane z art. 17 projektu rozporządzenia („Opłaty za usługi płatnicze związane z cyfrowym euro”).

- 8.8. Przepisy dotyczące statusu prawnego środka płatniczego dają dostawcom usług płatniczych możliwość oferowania swoim klientom usług płatniczych związanych z cyfrowym euro o możliwie najszerszym zasięgu w strefie euro, przy jednoczesnym uzyskaniu porównywalnego wynagrodzenia za podobne usługi o zasięgu krajowym. To z kolei zmniejsza obecną zależność dostawców usług płatniczych od pozazuropejskich rozwiązań płatniczych. Fakt, że EBC musi dążyć do umożliwienia, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, korzystania z prywatnych cyfrowych środków płatniczych zgodnie z zasadami, normami i procesami regulującymi usługi płatnicze związane z cyfrowym euro ⁽³³⁾ powinien przyczynić się do usunięcia przeszkód technicznych dla lokalnych rozwiązań prywatnych, aby również osiągnąć zasięg obejmujący całą strefę euro.

Wyjątki od obowiązku akceptowania cyfrowego euro, zakaz jednostronnego uniemożliwiania dokonywania płatności w cyfrowym euro oraz dodatkowe wyjątki wchodzące w zakres prawa walutowego

- 8.9. EBC z zadowoleniem przyjmuje wyjątki od obowiązku akceptowania cyfrowego euro ⁽³⁴⁾, ponieważ wydają się one proporcjonalne i uzasadnione.
- 8.10. EBC zgadza się, że osoby fizyczne wykonujące czynności o czysto osobistym lub domowym charakterze mogą odmówić akceptacji płatności w cyfrowym euro, natomiast mikroprzedsiębiorstwa mogą to zrobić, jeżeli przyjmują wyłącznie gotówkę. Odpowiada to w istocie wymogowi niedyskryminacji, zgodnie z którym każdy akceptant już akceptujący cyfrowe środki płatnicze musi być gotowy do przyjęcia cyfrowego euro, jeżeli zostanie ono zaferowane przez płatnika. Powinno to jednak obejmować odbiorców na mocy art. 9 lit. a) projektu rozporządzenia. W przeciwnym wypadku postanowienie to umożliwiłyby takim podmiotom prowadzenie działalności cyfrowej w strefie euro bez przyjmowania cyfrowego euro.
- 8.11. EBC w pełni popiera proponowany zakaz jednostronnego uniemożliwiania dokonywania płatności w cyfrowym euro ⁽³⁵⁾, który gwarantuje, że dostawcy towarów i usług nie mogą ograniczać możliwości płacenia za pomocą cyfrowego euro, ograniczając wybór do innych cyfrowych środków płatności, które posiadają lub wspierają.

Interakcja między cyfrowym euro a banknotami i monetami euro

- 8.12. EBC z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie pełnej wzajemnej wymienialności cyfrowego euro i gotówką według wartości nominalnej. Taka pełna wymienialność jest naturalną konsekwencją ich wspólnego statusu prawnego środka płatniczego. Współprawodawcy muszą zapewnić dostosowanie tego projektu rozporządzenia w sprawie statusu banknotów i monet euro jako prawnego środka płatniczego ⁽³⁶⁾ w ramach całego procesu legislacyjnego.

9. **Dystrybucja cyfrowego euro**

Rola dostawców usług płatniczych

- 9.1. EBC z zadowoleniem przyjmuje postanowienia dotyczące dystrybucji cyfrowego euro przez dostawców usług płatniczych ⁽³⁷⁾, które określają konkretne zadania, jakie dostawca usług płatniczych musi wykonywać, aby euro mogło być wykorzystywane jako jedna waluta w całej Unii. Dostawcy usług płatniczych już teraz utrzymują bezpośrednie relacje ze swoimi klientami i w związku z tym są najlepiej przygotowani do roli bezpośrednich kontrahentów dla osób fizycznych, sprzedawców i przedsiębiorstw korzystających z cyfrowego euro ⁽³⁸⁾.
- 9.2. Projekt rozporządzenia stanowi, że użytkownicy cyfrowego euro mogą posiadać jeden rachunek płatniczy w cyfrowym euro lub większą ich liczbę, u tego samego dostawcy usług płatniczych lub u różnych dostawców usług płatniczych ⁽³⁹⁾. EBC zachęca współprawodawców do rozważenia, czy jest to środek niezbędny do stosowania cyfrowego euro, który należy określić w projekcie rozporządzenia. W tym względzie koncepcja przewidująca większą

⁽³³⁾ Zob. art. 26 projektu rozporządzenia.

⁽³⁴⁾ Zob. art. 9 projektu rozporządzenia.

⁽³⁵⁾ Zob. art. 10 projektu rozporządzenia.

⁽³⁶⁾ COM(2023) 364.

⁽³⁷⁾ Zob. art. 13 projektu rozporządzenia.

⁽³⁸⁾ Zob. Panetta, F., „Building on our strengths: the role of the public and private sectors in the digital euro ecosystem”, oświadczenie wprowadzające Fabio Panetty, członka Zarządu EBC, posiedzenie Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego, Bruksela, 29 września 2022 r.

⁽³⁹⁾ Zob. art. 13 ust. 7 projektu rozporządzenia.

liczbę cyfrowych rachunków płatniczych w euro wiązałaby się z trudnościami technicznymi, w szczególności odniesieniu do interakcji tych rachunków z zarządzaniem skonsolidowanym limitem utrzymywanej kwoty. Można argumentować, że cyfrowe euro powinno być ograniczone do jednego rachunku, ponieważ byłaby to bezpłatna usługa publiczna. EBC rozumie, że postanowienie dotyczące wielu rachunków ma na celu uniknięcie ograniczeń podstawowych wolności, które mogą być nakładane tylko wtedy, gdy są proporcjonalne.

- 9.3. EBC zamierza przeprowadzić i udostępnić współprawodawcom dogłębną analizę techniczną wzajemnych zależności między posiadaniem większej liczby rachunków a zarządzaniem indywidualnym limitem utrzymywanej kwoty. EBC sugeruje ponadto, aby współprawodawcy wzięli pod uwagę dwa elementy dotyczące proporcjonalności ograniczenia liczby rachunków. Po pierwsze, swoboda dostawców usług płatniczych w zakresie świadczenia usług związanych z cyfrowym euro nie byłaby ograniczona przez wprowadzenie limitu jednego rachunku na użytkownika. Przeniesienie rachunku płatniczego w cyfrowym euro byłoby łatwiejsze niż obecnie, ponieważ międzynarodowy numer rachunku bankowego (IBAN) nie jest przenaszalny. Po drugie, stopień złożoności związany z zarządzaniem przez użytkownika skonsolidowanym limitem utrzymywanej kwoty na wielu rachunkach może stanowić uzasadnienie dla zastosowania innego podejścia w momencie wprowadzenia cyfrowego euro, gdy użytkownicy nie będą z nim jeszcze zaznajomieni.
- 9.4. W motywach projektu rozporządzenia należy w jaśniejszy sposób określić sytuację obywateli Unii w Irlandii Północnej oraz to, czy ich dostęp do cyfrowego euro będzie uzależniony od porozumienia z władzami Zjednoczonego Królestwa.
- 9.5. Projekt rozporządzenia stanowi, że instytucje kredytowe usługi płatności detalicznych są zobowiązane do świadczenia podstawowych usług płatniczych związanych z cyfrowym euro na żądanie swoich klientów⁽⁴⁰⁾. EBC z dużym zadowoleniem przyjmuje propozycję wprowadzenia tego wymogu, ponieważ będzie on wspierał powszechny dostęp do cyfrowego euro⁽⁴¹⁾, które będzie nosiło cechy dobra publicznego, dla osób fizycznych zamieszkałych lub mających siedzibę w państwach członkowskich, których walutą jest euro. Osoby posiadające już konto bankowe nie powinny być zobowiązane do zmiany dostawcy usług płatniczych w celu uzyskania dostępu do cyfrowego euro⁽⁴²⁾. Powszechny dostęp do cyfrowego euro dla ogółu społeczeństwa w strefie euro stanowiłby dopełnienie szerokiej użyteczności, jaką zapewniac będzie status cyfrowego euro jako prawnego środka płatniczego. Gotowość akceptantów do akceptowania cyfrowego euro jako prawnego środka płatniczego opiera się na równoległym zobowiązaniu odpowiednich dostawców usług płatniczych, w tym instytucji kredytowych, do udostępnienia cyfrowego euro swoim klientom. Z kolei te postanowienia sprawią, że cyfrowe euro będzie mogło pełnić rolę monetarnego oparcia w epoce cyfrowej. Środki regulacyjne zawsze okazywały się niezbędne do zapewnienia koordynacji sektora prywatnego w dziedzinie płatności w całej strefie euro (np. wprowadzenie numeru IBAN i jednolitych płatności w strefie euro oraz dostępność płatności natychmiastowych).
- 9.6. Byłoby jednak proporcjonalne, a tym samym preferowane, gdyby obowiązek dostarczania cyfrowych euro na żądanie dotyczył tych dostawców usług płatniczych w strefie euro, którzy oferują detaliczne instrumenty płatnicze (tj. tych, którzy oferują usługi określone w pkt 1, 2 lub 3 załącznika I do dyrektywy (UE) 2015/2366, umożliwiając tym samym użytkownikowi uzyskanie numeru IBAN). W ten sposób 1) ustanowiona zostałaby zasada, zgodnie z którą osoby, które posiadają już rachunek płatniczy do dokonywania codziennych płatności, nie musiałyby zmieniać dostawcy, aby uzyskać cyfrowe euro, niezależnie od tego, który dostawca usług płatniczych prowadzi już ten rachunek płatniczy; oraz 2) zapewnione zostałyby równe warunki działania dla wszystkich podmiotów uprawnionych do oferowania usług określonych w pkt (1), (2) lub (3) załącznika I do dyrektywy 2015/2366. Aby zapewnić wszystkim tym podmiotom równe prawa w zakresie wpływu na zbioru przepisów dotyczących cyfrowego euro, zgodnie z zasadą proporcjonalności jest, aby podlegały one tym samym obowiązkom. Natomiast proporcjonalność w zakresie wymagania od instytucji kredytowych mających siedzibę w państwach członkowskich spoza strefy euro dystrybucji cyfrowego euro może stanąć pod znakiem zapytania, jeśli zdecydowana większość ich obecnych klientów nie będzie w stanie posiadać cyfrowego euro.

⁽⁴⁰⁾ Zob. art. 14 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁴¹⁾ Zob. Panetta, F., „A digital euro: widely available and easy to use”, oświadczenie wprowadzające na posiedzeniu Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego, 24 kwietnia 2023 r.

⁽⁴²⁾ Gdyby dystrybucja była dobrowolna dla pośredników, użytkownicy mogliby napotkać znaczne przeszkody w uzyskiwaniu cyfrowego euro. Mogliby na przykład być zmuszeni do otwarcia rachunku u nowego pośrednika, jeśli ich własny bank nie zapewniłby im dostępu do cyfrowego euro. W takiej sytuacji ludzie mogliby jednak nie zrozumieć potrzeby otwierania kolejnego rachunku i nie podjąć wysiłku uzyskania cyfrowego euro od innego pośrednika. Ponadto dotychczasowe przykłady ogólnoeuropejskich inicjatyw płatniczych pokazują, że zapewnienie konsumentom szerokiego dostępu do odpowiednich usług płatniczych w całej strefie euro ostatecznie zawsze wymagało wprowadzenia środków regulacyjnych.

Podstawowe usługi płatnicze związane z cyfrowym euro

- 9.7. Projekt rozporządzenia nakłada na dostawców usług płatniczych obowiązek niepobierania opłat od osób fizycznych zamieszkałych lub mających siedzibę w państwach członkowskich, których walutą jest euro, za świadczenie podstawowych usług płatniczych związanych z cyfrowym euro ⁽⁴³⁾. EBC w pełni popiera to podejście, które odzwierciedla charakter cyfrowego euro jako dobra publicznego i umożliwia użytkownikom bezpłatne korzystanie z niego w podstawowych codziennych celach. Proponowany wykaz podstawowych usług płatniczych związanych z cyfrowym euro nie obejmuje jednak automatycznego finansowania i definsowania ⁽⁴⁴⁾.
- 9.8. EBC zaleca rozszerzenie wykazu podstawowych usług o finansowanie i definsowanie, ponieważ ich wyłączenie pociągnęłoby za sobą szereg skutków w przypadku, gdyby dostawcy usług płatniczych zdecydowali się na pobieranie opłat za nie. Po pierwsze, użytkownicy zetknęliby się z nieoczekiwanymi opłatami ⁽⁴⁵⁾ związanymi z limitami utrzymywanej kwoty, które dotyczą tylko cyfrowego euro, i nie rozumieliby potrzeby ich uiszczania. W zależności od wysokości naliczanych opłat ludzie wybieraliby daną metodę płatności lub z niej rezygnowali ⁽⁴⁶⁾. Badania przeprowadzone w grupach dyskusyjnych pokazują, że najbardziej skłonne do regularnego korzystania z automatycznego finansowania są osoby, które mają największą potrzebę kontrolowania swojego budżetu, ponieważ automatyczne finansowanie jest narzędziem najlepiej nadającym się do tego celu ⁽⁴⁷⁾. Po drugie, mniej osób zasililoby swój cyfrowy rachunek płatniczy w euro, gdyby musieli występować za każdym razem z wyraźnym żądaniem w celu uniknięcia opłat. Ułatwienie regularnego finansowania cyfrowego euro jest pożądane w celu zapewnienia utrzymania stabilności finansowej poprzez unikanie zjawiska nagłych spadków („cliff effects”) ⁽⁴⁸⁾, a tym samym zapewnienia uporządkowanej transmisji polityki pieniężnej.
- 9.9. EBC proponuje rozszerzenie wykazu podstawowych usług o przeniesienie rachunku w cyfrowym euro od jednego dostawcy usług płatniczych do innego. Ma to na celu zapewnienie, aby dostawca usług płatniczych, z którego usług konsument zdecyduje się zrezygnować, nie mógł pobierać zniechęcających „opłat za odejście” związanych z decyzją konsumenta o przeniesieniu rachunku w cyfrowym euro do nowego dostawcy usług płatniczych. EBC sugeruje również rozważenie środków mających na celu zapewnienie, aby nieodpłatne finansowanie i definsowanie cyfrowego euro za pomocą gotówki nie skutkowało ograniczeniem usług bankomatów. Ponadto do wykazu podstawowych usług powinny zostać włączone usługi zarządzania sporami, ponieważ przyczyniają się one do zaufania do cyfrowego euro, a tym samym do jego przyjęcia i wykorzystania.
- 9.10. Aby zapewnić aktualność wykazu usług związanych z cyfrowym euro i jego zgodność z praktykami rynkowymi i potrzebami użytkowników w miarę upływu czasu, EBC proponuje, aby współprawodawca rozważył upoważnienie Komisji do przyjęcia aktu delegowanego w celu dodania nowych podstawowych usług płatniczych związanych z cyfrowym euro i interpretacji zakresu istniejących usług w razie potrzeby.

Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, osób z ograniczeniami funkcjonalnymi lub osób o ograniczonych umiejętnościach cyfrowych i osób starszych

- 9.11. Osoby mieszkające w strefie euro mają obecnie darmowy dostęp do bezpiecznego i powszechnie akceptowanego środka płatniczego w postaci gotówki, co jest ważne dla włączenia finansowego. Powinno to również dotyczyć, w możliwym zakresie, płatności cyfrowych, internetowych i w trybie offline.

⁽⁴³⁾ Zob. art. 17 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁴⁴⁾ Zob. Załącznik II lit. c) projektu rozporządzenia.

⁽⁴⁵⁾ Użytkownicy cyfrowego euro nie uznaliby za racjonalne sytuacji, w której byłiby obciążani opłatami za zasilenie rachunku płatniczego w cyfrowym euro (np. przy wpłacie 1 000 EUR na początku każdego miesiąca), biorąc pod uwagę, że zlecenia stałe (np. w celu opłacenia czynszu na początku miesiąca) rzadko są obciążane opłatami.

⁽⁴⁶⁾ Zob. motyw 10 wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 260/2012 i (UE) 2021/1230 w odniesieniu natychmiastowych poleceń przelewu w euro, COM(2022) 546 final.

⁽⁴⁷⁾ Zob. „Study on Digital Wallet Features”, sprawozdanie z badania grupy dyskusyjnej na temat cech portfela elektronicznego, Kantar, kwiecień 2023 r., dostępne na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

⁽⁴⁸⁾ Automatyczne finansowanie i definsowanie promują wygodę dla użytkowników końcowych, co wspiera przyjęcie cyfrowego euro i płynące z niego korzyści dla stabilności finansowej, w szczególności z uwagi na fakt, że funkcjonalność ta będzie połączona z dobrze skalibrowanymi limitami utrzymywanej kwoty. Jeśli wielu użytkowników regularnie będzie utrzymywać środki w cyfrowym euro, to – jeżeli wskutek jakiegoś zdarzenia użytkownicy cyfrowego euro zwiększą swoje zasoby w tej formie – skutki dla stabilności finansowej będą mniejsze, ponieważ mniejszy będzie gwałtowny efekt w odniesieniu do depozytów bankowych.

- 9.12. Jeżeli chodzi o włączenie cyfrowe, EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w proponowanym rozporządzeniu przewidziano, iż specjalne organy będą świadczyć podstawowe usługi płatnicze związane z cyfrowym euro i zapewniać wsparcie w zakresie włączenia cyfrowego w niewielkiej odległości fizycznej (twarzą w twarz), również w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami, z ograniczeniami funkcjonalnymi lub osobom o ograniczonych umiejętnościach cyfrowych oraz osobom starszym. Z informacji zwrotnych otrzymanych od organizacji konsumenckich wynika, że wsparcie udzielane twarzą w twarz w niewielkiej odległości fizycznej jest szczególnie cenne ⁽⁴⁹⁾.
- 9.13. Ponadto EBC z zadowoleniem przyjmuje ułatwienie włączenia cyfrowego poprzez wyznaczenie przez państwa członkowskie specjalnych organów lub instytucji świadczących żyro pocztowe dla osób, które nieposiadających lub niechających posiadać prywatnego rachunku płatniczego.
- 9.14. Ponadto projekt rozporządzenia powierza Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego i Urzędowi ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy wspólne wydanie wytycznych określających interakcję między wymogami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu a świadczeniem podstawowych usług płatniczych związanych z cyfrowym euro, ze szczególnym uwzględnieniem włączenia finansowego grup szczególnie wrażliwych, w tym osób ubiegających się o azyl lub osób korzystających z ochrony międzynarodowej, osób nieposiadających stałego adresu lub obywateli państw trzecich, którym nie przyznano dokumentu pobytowego, ale których wydalenie jest niemożliwe z przyczyn prawnych lub faktycznych ⁽⁵⁰⁾. EBC z zadowoleniem przyjmuje ten fakt, ale zwraca uwagę na ryzyko, że wspólne wytyczne, gdy zostaną wydane, będą stanowiły jedynie wskazówki dla właściwych organów krajowych i nie wykluczają w pełni możliwości ich fragmentarycznego zastosowania. Postanowienie ustanawiające minimalne kryteria dotyczących wspólnych wytycznych bardziej sprzyjałoby harmonizacji w całej strefie euro.
10. **Korzystanie z cyfrowego euro jako środka przechowywania wartości i jako środka płatniczego – opłaty za usługi płatnicze związane z cyfrowym euro**

Zasady i ograniczenia dotyczące korzystania z cyfrowego euro w celu ograniczenia ryzyka dla transmisji polityki pieniężnej i stabilności finansowej w strefie euro ⁽⁵¹⁾

- 10.1. Obecnie deponenci mają prawo do zamiany swoich depozytów na żądanie na gotówkę w dowolnym momencie. Istnieją jednak praktyczne przeszkody w przechowywaniu dużych ilości gotówki, w tym ryzyko utraty lub kradzieży. Aby utrzymać równowagę między depozytami bankowymi a pieniądzem banku centralnego, w kontekście malejącego wykorzystania gotówki i dostępności cyfrowego euro należałoby wprowadzić pewne limity kwot cyfrowego w euro, które mogą być w posiadaniu osób fizycznych.
- 10.2. EBC jasno zakomunikował, że zamierza opracować i wdrożyć skuteczne narzędzia kontroli maksymalnej ilości cyfrowego euro w obiegu ⁽⁵²⁾. W związku z tym proponuje się zawarcie w motywie 31 projektu rozporządzenia wyraźnego odniesienia do jasnych intencji EBC w tym zakresie. W kontekście tych narzędzi EBC wyraźnie podkreślił, że jego celem jest ustanowienie limitów utrzymywanej kwoty cyfrowego euro przez osoby fizyczne i prawne ⁽⁵³⁾. Brak takich ograniczeń może stanowić zagrożenie dla nastawienia polityki pieniężnej i jej transmisji, a także dla stabilności finansowej w strefie euro. Wszelkie niepożądane konsekwencje, które mogą wynikać z emisji cyfrowego euro dla nastawienia i transmisji polityki pieniężnej, a także dla stabilności finansowej, powinny być minimalizowane z wyprzedzeniem na etapie projektu.

⁽⁴⁹⁾ Zob. np. odpowiedź Europejskiej Organizacji Konsumentów na procedurę pisemną po sesji technicznej Rady ds. Płatności Detalicznych w Euro na temat cyfrowego euro z 12 maja 2023 r., dostępna na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

⁽⁵⁰⁾ Zob. art. 14 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁵¹⁾ Zob. art. 15 projektu rozporządzenia.

⁽⁵²⁾ Zob. Panetta, F., „Shaping Europe's digital future: the path towards a digital euro”, oświadczenie wprowadzające Fabio Panetty, członka Zarządu EBC, posiedzenie Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego, Bruksela, 4 września 2023 r.

⁽⁵³⁾ Zob. EBC (2022), „Progress on the investigation phase of a digital euro”, publikacja dostępna na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

- 10.3. Chociaż kalibracja limitów utrzymywanej kwoty byłaby wynikiem złożonej oceny ekonomicznej, priorytetem dla ich funkcjonalnego i technicznego wdrożenia powinno być możliwie najlepsze doświadczenie użytkownika i skuteczność wdrożenia dla wszystkich zaangażowanych podmiotów ⁽⁵⁴⁾. Decyzja o tym, w jaki sposób połączyć i skalibrować wszelkie narzędzia, które kontrolują *ex ante* kwotę cyfrowych euro w obiegu, powinna zostać podjęta bliżej ewentualnego przyszłego wprowadzenia cyfrowego euro i podlegać regularnemu przeglądowi, biorąc pod uwagę odpowiednie otoczenie gospodarcze i finansowe ⁽⁵⁵⁾.
- 10.4. Z jednej strony projekt rozporządzenia sugeruje, że możliwość ustanowienia limitów utrzymywanej kwoty jest opcjonalną cechą korzystania z cyfrowego euro, stanowiąc w odpowiednich przepisach, że korzystanie z cyfrowego euro jako środka przechowywania wartości może podlegać ograniczeniom ⁽⁵⁶⁾. Z drugiej strony, projekt rozporządzenia nakłada na EBC obowiązek opracowania instrumentów ograniczających wykorzystanie cyfrowego euro jako środka przechowywania wartości ⁽⁵⁷⁾. Ponadto projekt rozporządzenia zawiera wykaz obowiązkowych warunków, jakie mają spełniać te instrumenty ⁽⁵⁸⁾. Głównym celem wskazanym w tym wykazie jest stabilność finansowa, kosztem definiowania i wdrażania polityki pieniężnej, czyli głównego zadania realizowanego przez ESBC w ramach jego głównego celu, jakim jest utrzymanie stabilności cen, a także kosztem umożliwienia osobom fizycznym i prawnym dostępu do cyfrowego euro i korzystania z niego.
- 10.5. EBC z zadowoleniem przyjmuje uznanie jego kompetencji w zakresie ustanawiania ograniczeń w korzystaniu z cyfrowego euro jako środka przechowywania wartości oraz w zakresie kalibrowania ich z biegiem czasu ⁽⁵⁹⁾. EBC jest zdecydowany stosować i utrzymywać limity utrzymywanej kwoty jako podstawę koncepcji cyfrowego euro. EBC ma bowiem kompetencje do decydowania o ilości emitowanego cyfrowego euro, ponieważ wpływa ona na wielkość bilansu Eurosystemu i realizację jego polityki pieniężnej. Ustanowienie i kalibracja indywidualnych limitów utrzymywanej kwoty prowadzi do ograniczenia całkowitej kwoty cyfrowego euro, która mogą być emitowane, i mają zostać dokonane przez Eurosystem zgodnie z jego kompetencjami wynikającymi z Traktatów, a nie ze względu na obowiązek wynikający z projektu rozporządzenia.
- 10.6. W odniesieniu do proponowanego wykazu obowiązkowych warunków, o którym mowa w pkt 10.4, EBC zgadza się z trzema celami, które należy osiągnąć przy kalibracji limitów utrzymywanej kwoty, ale zauważa, że przyznanie pierwszeństwa jednemu z nich (stabilność finansowa) może być postrzegane jako ograniczenie istniejącego podstawowego zadania (polegającego na definiowaniu i realizacji polityki pieniężnej) poprzez określenie parametrów działania EBC odbiegających od głównego zadania EBC wynikającego z Traktatu, polegającego na utrzymywaniu stabilności cen. Ponieważ definiowanie i wdrażanie polityki pieniężnej jest ułatwione dzięki ochronie stabilności finansowej, EBC nie spodziewa się konfliktu między tymi dwoma zadaniami przy ustalaniu limitów utrzymywanej kwoty.
- 10.7. Projekt rozporządzenia przewiduje, że w jego ramach cyfrowe euro nie będzie oprocentowane ⁽⁶⁰⁾. Należy z całą mocą stwierdzić, że EBC nie opracowuje oprocentowanego cyfrowego euro. W istocie, podobnie jak w przypadku banknotów euro, EBC nie zamierza oprocentowywać cyfrowego euro ani w momencie jego wprowadzenia, ani w możliwej do przewidzenia przyszłości. Banknoty nigdy nie były oprocentowane, ponieważ jest to niepraktyczne, chociaż teoretycznie takie oprocentowanie nie jest ani niemożliwe, ani wyraźnie zakazane przez prawo. Biorąc pod uwagę zadanie EBC polegające na utrzymaniu stabilności cen i związane z nim podstawowe zadanie polegające na definiowaniu i wdrażaniu polityki pieniężnej strefy euro, EBC nie może wykluczyć przyszłych scenariuszy, w których oprocentowanie cyfrowego euro może być uzasadnione. Ponadto w celu realizacji swojego zadania w zakresie polityki pieniężnej EBC musi zachować kontrolę nad oprocentowaniem wszystkich zobowiązań w swoim bilansie.

⁽⁵⁴⁾ Zob. także Panetta, F., „The digital euro and the evolution of the financial system”, oświadczenie wprowadzające Fabio Panetty, członka Zarządu EBC, posiedzenie Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego, 15 czerwca 2022 r. Dostępne na stronie internetowej EBC pod adresem: www.ecb.europa.eu.

⁽⁵⁵⁾ Zob. Panetta, F., „The digital euro and the evolution of the financial system”, oświadczenie wprowadzające na posiedzeniu Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego, Bruksela, 15 czerwca 2022 r.

⁽⁵⁶⁾ Zob. art. 15 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁵⁷⁾ Zob. art. 16 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁵⁸⁾ Zob. art. 16 ust. 2 projektu rozporządzenia.

⁽⁵⁹⁾ Zob. art. 16 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁶⁰⁾ Zob. art. 16 ust. 8 projektu rozporządzenia.

Nawet gdyby postanowienie to miało być interpretowane jako całkowite wyłączenie oprocentowania, nie mogłoby to w żadnym wypadku ograniczać kompetencji Eurosystemu wynikających z prawa pierwotnego do niezależnego definiowania i wdrażania polityki pieniężnej strefy euro, ponieważ uprawnienia wynikające z art. 133 TFUE są wyraźnie określone jako pozostające bez uszczerbku dla uprawnień EBC. Z tego powodu proponuje się zmianę mającą na celu wyraźne podkreślenie nadrzędności zadania EBC polegającego na utrzymaniu stabilności cen oraz związanego z nim podstawowego zadania polegającego na definiowaniu i prowadzeniu polityki pieniężnej strefy euro.

Opłaty za usługi płatnicze związane z cyfrowym euro ⁽⁶¹⁾

- 10.8. EBC z zadowoleniem przyjmuje model dotyczący pokrycia kosztów przewidziany w projekcie rozporządzenia mający na celu ustanowienie równowagi, zgodnie z którą (1) korzystanie z cyfrowego euro byłoby bezpłatne w podstawowym zakresie; (2) dostawcom usług płatniczych byłyby zapewnione odpowiednie zachęty do dystrybucji cyfrowego euro w celu zagwarantowania jego szerokiej dostępności; oraz (3) akceptanci dysponowaliby odpowiednimi zabezpieczeniami w celu uniknięcia nakładania na nich nadmiernych opłat. Akceptanci otrzymaliby od dostawców usług płatniczych płatną usługę, ale znaleźliby się niekorzystnej pozycji, gdyby nałożony na nich wymóg akceptacji cyfrowego euro nie był zrównoważony pułapem opłaty akceptanta. Z kolei wyraźne uznanie opłat pobieranych w ramach rozliczeń między dostawcami usług płatniczych umożliwiłoby dostawcom usług płatniczych zajmującym się dystrybucją uzyskanie przychodów porównywalnych z przychodami uzyskiwanymi z dystrybucji porównywalnych instrumentów płatniczych, stymulując aktywną dystrybucję cyfrowego euro i wysoką jakość usług dla użytkowników końcowych. EBC z zadowoleniem przyjmuje zasadę, zgodnie z którą opłaty nie powinny być wyższe niż te pobierane w przypadku porównywalnych prywatnych cyfrowych środków płatniczych, również z uwagi na potrzebę zachowania skutecznego korzystania z cyfrowego euro jako prawnego środka płatniczego. Z tego samego względu EBC z zadowoleniem przyjmuje zakaz pobierania przez dostawców usług płatniczych opłat od osób fizycznych za świadczenie podstawowych usług płatniczych związanych z cyfrowym euro, ⁽⁶²⁾ oraz zakaz nakładania dodatkowych opłat z tytułu spłaty zobowiązania przy użyciu cyfrowego euro ⁽⁶³⁾.
- 10.9. Ponadto regulacja poziomów opłat w odniesieniu do usług płatniczych związanych z cyfrowym euro nie powinna ograniczać się do sektora prywatnego, lecz powinna mieć również zastosowanie do sektora publicznego. W tym względzie odpowiednie postanowienia powinny odnosić się zarówno do akceptantów, jak i do podmiotów sektora publicznego akceptujących cyfrowe euro. EBC z zadowoleniem przyjmuje również motyw 41 projektu rozporządzenia, który wskazuje na zamiar pokrycia przez Eurosystem własnych kosztów, jak ma to miejsce w przypadku produkcji i emisji banknotów. Dostawcy usług płatniczych ponosiliby własne koszty związane z dystrybucją świadczonych przez nich usług związanych z cyfrowym euro, ale nie byłiby obciążani przez Eurosystem, co odzwierciedla charakter cyfrowego euro jako dobra publicznego i opiera się na podobnej logice jak w przypadku gotówki.
- 10.10. Proponowane rozporządzenie stanowi, że jedyną opłatą za transakcję, którą dostawcy usług płatniczych mogą nakładać na akceptantów, jest opłata akceptanta ⁽⁶⁴⁾. EBC przyjmuje to rozwiązanie z zadowoleniem, ponieważ konieczne jest zapewnienie skuteczności pułapów. Cel ten nie zostanie jednak osiągnięty, jeżeli opłaty ryczałtowe będą mogły być pobierane bez żadnych ograniczeń. Jeżeli ten sam terminal płatniczy może być wykorzystywany do płatności w cyfrowym euro i w innych formach płatności, co jest celem, który EBC będzie starał się osiągnąć, EBC zaleca wyłączenie dalszych opłat ryczałtowych, które miałyby zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do akceptacji cyfrowego euro. Opłaty ryczałtowe mające zastosowanie do ogólnych usług akceptowania płatności, takich jak udostępnienie terminalu płatniczego, mogą nadal obowiązywać bez ograniczeń.
- 10.11. Projekt rozporządzenia nakłada na EBC obowiązek regularnego monitorowania informacji istotnych dla celów opłat, o których mowa powyżej, oraz okresowego do wiadomości publicznej kwot ustalonych w wyniku tego monitorowania wraz ze sprawozdaniem wyjaśniającym ⁽⁶⁵⁾. EBC rozumie, że działalność sprawozdawcza w odniesieniu do kwot określonych w projekcie rozporządzenia nie będzie wiązać się z publikacją kosztów i opłat poszczególnych dostawców usług płatniczych oraz że kwoty te nie powinny być możliwe do wywnioskowania na podstawie tego działania sprawozdawczego. EBC podkreśla również konieczność wprowadzenia solidnych mechanizmów egzekwowania obowiązków nałożonych na dostawców usług płatniczych w zakresie przekazywania informacji właściwemu organowi, w szczególności w przypadkach, gdy dostawcy usług płatniczych odmawiają wykonania swoich obowiązków sprawozdawczych. EBC proponuje, aby ze względu na jasność prawa aspekty te zostały doprecyzowane w projekcie rozporządzenia.

⁽⁶¹⁾ Zob. art. 17 projektu rozporządzenia.

⁽⁶²⁾ Zob. art. 17 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁶³⁾ Zob. art. 7 ust. 4 projektu rozporządzenia.

⁽⁶⁴⁾ Zob. art. 17 ust. 6 projektu rozporządzenia.

⁽⁶⁵⁾ Zob. art. 17 ust. 3 projektu rozporządzenia.

- 10.12. Projekt rozporządzenia nakłada również na EBC obowiązek opracowania metodyki obliczania kwot i ustanawia parametry, na których metodyka ta się opiera ⁽⁶⁶⁾. Projekt rozporządzenia ma na celu ograniczenie swobody decyzyjnej właściwego organu przy ustalaniu wysokości opłat poprzez określenie odpowiednich parametrów, które należy zastosować. Cel ten nie został jednak w pełni osiągnięty, ponieważ niektóre z istotnych parametrów, takie jak „rozsądna marża zysku” i „najbardziej racjonalni pod względem kosztów dostawcy usług płatniczych”, są pojęciami subiektywnymi, których interpretacja zależy od zasad rachunkowości, strategii biznesowych różnych dostawców usług płatniczych, różnych modeli biznesowych i obszarów działalności. EBC sugeruje zatem bardziej precyzyjne określenie tych parametrów w projekcie rozporządzenia lub w proponowanej metodyce.
- 10.13. W szczególności EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że za punkt odniesienia przyjęto „najbardziej racjonalnych pod względem kosztów dostawców usług płatniczych”. Ma to na celu uniknięcie sytuacji w państwach członkowskich, w których dostawcy usług płatniczych są szczególnie wydajni w świadczeniu usług płatniczych, w których akceptanci mogą ponosić wyższe koszty akceptacji cyfrowego euro w wyniku obliczania pułapów na podstawie średnich dla strefy euro. Udział, który ma przypaść „najbardziej racjonalnych pod względem kosztów” dostawcom usług płatniczych jest zatem zasadniczym elementem do określenia w projekcie rozporządzenia. Został on jednak określony w odniesieniu do jednego z czynników, które mogą decydować o pułapie cenowym (odpowiednie koszty ponoszone przez dostawców usług płatniczych w związku ze świadczeniem usług płatniczych związanych z cyfrowych euro, w tym rozsądna marża zysku), ale nie w odniesieniu do drugiego czynnika (opłaty pobierane za porównywalne cyfrowe środki płatnicze). EBC zaleca zastosowanie udziału zaproponowanego w pierwszym przypadku („najbardziej racjonalni pod względem kosztów dostawcy usług płatniczych reprezentujący łącznie jedną czwartą cyfrowych euro będących w dystrybucji w strefie euro w danym roku”) również w drugim przypadku.
- 10.14. W ramach Traktatów zarówno odpowiedzialność materialna, jak i formalna za regulację opłat spoczywa na prawodawcach, a nie na EBC. Aby uniknąć fragmentacji rynku wewnętrznego i znaczących zakłóceń konkurencji wynikających z rozbieżnych przepisów i decyzji administracyjnych, prawodawcy w przeszłości korzystali z tego uprawnienia do podejmowania środków w celu rozwiązania problemu wysokich i rozbieżnych opłat interchange, aby umożliwić dostawcom usług płatniczych świadczenie usług w wymiarze transgranicznym oraz umożliwić konsumentom i akceptantom korzystanie z usług transgranicznych ⁽⁶⁷⁾.
- 10.15. EBC jest gotowy zapewnić wsparcie techniczne i wiedzę fachową przy obliczaniu odpowiednich kwot. EBC nie posiada jednak kompetencji prawnych do określania pułapów i opłat, w związku z czym publikacja kwot przez EBC nie powinna być *de iure* równoznaczna z określeniem opłat. W przeciwnym razie takie działania EBC mogą zostać zakwestionowane i poddane kontroli sądowej w drodze skargi o stwierdzenie nieważności.
- 10.16. EBC jest gotowy wspierać współprawodawców w wykonywaniu ich kompetencji poprzez pełnienie roli doradczej i technicznej lub wspierać Komisję, jeżeli rola ta zostanie jej przekazana. W szczególności EBC jest gotowy 1) zapewnić niezbędną pomoc techniczną przy opracowaniu metodyki obliczania kwot, 2) regularnie monitorować rozwój sytuacji oraz 3) publikować dane niezbędne do ustalenia pułapów. Ostateczne ustalenie tych kwot i przyjęcie metodyki powinno jednak leżeć w gestii współprawodawców lub Komisji, jeżeli rola ta została jej przekazana.
- 10.17. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt rozporządzenia nakłada na właściwe organy krajowe wyraźną odpowiedzialność za egzekwowanie przestrzegania przez dostawców usług płatniczych obowiązku w zakresie niepobierania opłat za świadczenia podstawowych usług płatniczych związanych z cyfrowym euro na rzecz osób fizycznych oraz pobierania opłat od akceptantów w granicach określonych w projekcie rozporządzenia ⁽⁶⁸⁾. Dobrze funkcjonujący system egzekwowania przepisów ma zasadnicze znaczenie dla ochrony użytkowników usług płatniczych i promowania uczciwej konkurencji.

⁽⁶⁶⁾ Zob. art. 17 ust. 5 projektu rozporządzenia.

⁽⁶⁷⁾ Zob. motyw 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 1), art. 8 rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiającego wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 22) i art. 3 rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie płatności transgranicznych w Unii (Dz.U. L 274 z 30.7.2021, s. 20).

⁽⁶⁸⁾ Zob. art. 17 projektu rozporządzenia.

11. *Warunki dystrybucji cyfrowego euro poza strefą euro*

- 11.1. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zgodnie z proponowanym rozporządzeniem cyfrowe euro ma być początkowo dostępne dla osób mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w strefie euro. Jest to zgodne z propozycją Eurosystemu, aby początkowo cyfrowe euro było skierowane do mieszkańców, sprzedawców i rządów strefy euro. EBC zgadza się, że dostęp do cyfrowego euro dla osób odwiedzających wraz z dostępem dla konsumentów i sprzedawców w Europejskim Obszarze Gospodarczym i wybranych krajach trzecich może być przewidziany w kolejnych etapach ⁽⁶⁹⁾. Cyfrowe euro należy najpierw udostępnić osobom mającym siedzibę lub miejsce zamieszkania w strefie euro, a następnie stopniowo udostępnić je innym osobom. To początkowe wprowadzenie cyfrowego euro i korzystanie z niego tworzy podstawę do późniejszego korzystania z cyfrowego euro przez osoby mające siedzibę lub miejsce zamieszkania poza strefą euro.
- 11.2. EBC zwraca się do współprawodawców o dalsze doprecyzowanie pojęcia osoby odwiedzającej w celu wyjaśnienia, że tymczasowy pobyt w strefie euro rezydenta państwa członkowskiego spoza strefy euro lub państwa trzeciego nie może skutkować stałym dostępem do cyfrowego euro, ponieważ stanowiłoby to obejście zasad odpowiedzialnych w projekcie rozporządzenia dotyczących konieczności zawarcia uprzedniej umowy, zanim cyfrowe euro będzie powszechnie dostępne w takim państwie członkowskim spoza strefy euro lub państwie trzecim ⁽⁷⁰⁾.

Dystrybucja cyfrowego euro wśród osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, oraz wśród osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach trzecich

- 11.3. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt rozporządzenia uznaje kluczowe znaczenie porozumienia pomiędzy Eurosystemem a bankiem centralnym spoza strefy euro dla operacjonalizacji cyfrowego euro dla osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro. EBC zwraca się jednak do współprawodawców o określenie różnicy między porozumieniem podpisanym przez EBC i KBC danego państwa członkowskiego a wszelkimi ustaleniami operacyjnymi niezbędnymi do zapewnienia, aby dany KBC przestrzegał przepisów, wytycznych, instrukcji lub żądań wniosków wydanych przez EBC oraz dostarczał wszelkich informacji, których EBC może wymagać. EBC popiera ponadto nałożenie na KBC i dostawców usług płatniczych z państw członkowskich spoza strefy euro obowiązku na mocy prawa krajowego w zakresie przekazywania informacji do EBC i stosowania się do jego instrukcji, w szczególności w odniesieniu do nakładania limitów utrzymywanej kwoty ⁽⁷¹⁾.
- 11.4. EBC opowiada się za dodaniem dwóch elementów do przepisu regulującego negocjowanie i zawieranie umów międzynarodowych między Unią a państwami trzecimi dotyczących dystrybucji cyfrowego euro wśród osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach trzecich.
- 11.5. Po pierwsze, należy wyraźnie zaznaczyć, że zawarcie umowy wysokiego szczebla między Radą a państwem trzecim powinno zostać uzupełnione porozumieniem operacyjnym między Eurosystemem a bankiem centralnym tego państwa trzeciego. Zdolność operacyjna banku centralnego państwa trzeciego i jego zdolność do spełnienia wymogów Eurosystemu powinny zostać weryfikowane w praktyce, a przed taką weryfikacją nie należy zezwalać na rozpoczęcie dystrybucji cyfrowego euro.
- 11.6. Po drugie, Unia powinna weryfikować, czy dane państwo trzecie zapewnia, aby pośrednicy mający siedzibę lub prowadzący działalność w tym państwie trzecim, którzy dystrybuują cyfrowe euro, podlegali wymogom nadzorczym i regulacyjnym, które są co najmniej równoważne wymogom mającym zastosowanie do dostawców usług płatniczych mających siedzibę w Unii. Decyzja w sprawie równoważności w formie aktu delegowanego Komisji byłaby właściwa do ochrony integralności cyfrowego euro w przypadku dystrybucji poza terytorium Unii.

⁽⁶⁹⁾ Zob. EBC (2023), „Progress on the investigation phase of a digital euro – third report”, publikacja dostępna na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

⁽⁷⁰⁾ Zob. art. 18 ust. 1 i art. 19 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁷¹⁾ Zob. art. 16 projektu rozporządzenia.

Dystrybucja cyfrowego euro wśród osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach trzecich lub na terytoriach objętych układem monetarnym z Unią

11.7. Podobnie w przypadku dystrybucji cyfrowego euro wśród osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, lub w państwach trzecich, EBC pragnie podkreślić zasadnicze znaczenie zawarcia umowy między Eurosystemem a bankiem centralnym lub organem kształtującym politykę pieniężną państwa trzeciego lub terytorium objętym układem monetarnym z Unią w sprawie dystrybucji cyfrowego euro wśród osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w takich państwach trzecich lub na takich terytoriach, jako warunku wstępnego jego dystrybucji.

12. **Płatności w różnych walutach**

12.1. EBC popiera propozycję, aby płatności w różnych walutach ⁽⁷²⁾ między cyfrowym euro a innymi walutami cyfrowymi banków centralnych państw członkowskich spoza strefy euro lub państw trzecich podlegały uprzednim umowom między EBC a KBC państw członkowskich, których walutą nie jest euro ⁽⁷³⁾. Eurosystem przewiduje wspieranie zapewniania funkcji związanych z różnymi walutami i bada podejścia, które mogłyby wspierać zapewnianie takich funkcji, w przypadku występowania wzajemnych interesów z innymi obszarami prawnymi lub walutowymi ⁽⁷⁴⁾.

12.2. EBC uznaje, że odpowiednie przepisy projektu rozporządzenia w sprawie płatności w różnych walutach oraz w sprawie współpracy z bankami centralnymi państw członkowskich spoza strefy euro w celu umożliwienia płatności interoperacyjnych ⁽⁷⁵⁾ mają charakter deklaracyjny, ponieważ EBC wykonuje już takie kompetencje na podstawie prawa pierwotnego ⁽⁷⁶⁾. Tym samym postanowienie to powinno zawierać odniesienie do kompetencji EBC wynikających z Traktatów, zważywszy, że Eurosystem posiada już kompetencje na podstawie prawa pierwotnego do zawierania takich umów i określania ich treści oraz do uczestniczenia w uzgodnieniach międzynarodowych mających na celu umożliwienie płatności interoperacyjnych.

13. **Korzystanie z cyfrowego euro w internecie i poza nim**

13.1. EBC ma zamiar umożliwić funkcjonowanie dwóch modeli płatności w cyfrowym euro: „online” ⁽⁷⁷⁾ i „offline”. Ten drugi opracowano w taki sposób, aby zmaksymalizować niektóre cechy cyfrowego euro, które są właściwe gotówce ⁽⁷⁸⁾. EBC zgadza się zatem, że istnienie obu modeli cyfrowego euro, jak przewidziano w projekcie rozporządzenia, wiąże się z konkretnymi korzyściami pod względem możliwości dostosowania do różnych preferencji użytkowników. Podczas gdy model online cyfrowego euro daje dostęp do pieniądza banku centralnego tam, gdzie płatności gotówką nie są możliwe, model offline cyfrowego euro może zwiększyć tę dostępność, w tym w sytuacjach awaryjnych (np. gdy łączność sieciowa jest niedostępna lub podczas awarii sieci elektrycznej). EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że model cyfrowego euro w trybie offline w znacznym stopniu przypominałby gotówkę, w szczególności w przypadku codziennych transakcji o niskiej wartości, pod względem sposobu jego przekazywania oraz wyższego poziomu prywatności i ochrony danych gwarantowanego użytkownikom płatności, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości ochrony bezpieczeństwa i integralności cyfrowego euro. W modelu cyfrowego euro w trybie online nie wszystkie transakcje będą musiały być zatwierdzone przez osobę trzecią, dzięki czemu spełnione zostaną wymogi w zakresie ochrony danych dotyczące proporcjonalności i konieczności.

⁽⁷²⁾ Płatności detaliczne w różnych walutach to transakcje między płatnikiem a odbiorcą, w których elementem łańcucha płatności jest przeliczenie waluty. Miałyby one zastosowanie np. w przypadkach międzynarodowego handlu detalicznego i międzynarodowych przekazów pieniężnych.

⁽⁷³⁾ Zob. art. 23 projektu rozporządzenia.

⁽⁷⁴⁾ Zob. EBC (2023), „Progress on the investigation phase of a digital euro – third report”.

⁽⁷⁵⁾ Zob. art. 21 ust. 2 projektu rozporządzenia.

⁽⁷⁶⁾ Zob. art. 23 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „Statutem ESBC”).

⁽⁷⁷⁾ Model online umożliwiłby korzystanie z pieniądza banku centralnego 1) do płatności dokonywanych na odległość (której wolumen rośnie wraz z rosnącą cyfryzacją), 2) w celu zapewnienie pokrycia wszystkich przypadków użycia w większości sytuacji płatniczych oraz 3) przez osoby fizyczne bez konieczności polegania wyłącznie na instrumencie na okaziciela (który może zostać zgubiony lub skradziony) w celu posiadania pieniądza banku centralnego.

⁽⁷⁸⁾ Model offline byłby instrumentem płatniczym na okaziciela, który nie zależy od połączenia online, ale jest ograniczony do płatności zbliżeniowych i wymaga wstępnego finansowania; w związku z tym poziom prywatności przy płatności byłby podobny do tego, który ma zastosowanie w przypadku korzystania z gotówki.

- 13.2. Zgodnie z projektem rozporządzenia, zarówno transakcje płatniczych w cyfrowym euro dokonywane w trybie offline, jak i online, mają być dostępne przy pierwszej emisji cyfrowego euro ⁽⁷⁹⁾. Jednocześnie konieczne będzie dalsze przeprowadzenie dalszych testów przez Eurosystem, aby zagwarantować, że wszystkie odpowiednie modele cyfrowego euro będą zapewniać wystarczające bezpieczeństwo i oferować wystarczający poziom gotowości.
- 13.3. EBC podjął się realizacji zarówno modelu online, jak i offline cyfrowego euro, począwszy od pierwszej emisji cyfrowego euro ⁽⁸⁰⁾, a w planowanym przez EBC podejściu do wdrożenia cyfrowego euro zostało to już przewidziane. Jednocześnie zapisanie intencji EBC w prawnie wiążącym przepisie ograniczy jego zdolność do reagowania na wyższy poziom niepewności, jaki wiąże się z modelem offline cyfrowego euro, a także do reagowania na wyjątkowe okoliczności wymagające natychmiastowej emisji jakiegokolwiek dostępnego modelu. W przypadku pojawienia się niemożliwych jeszcze do zdefiniowania kwestii spornych, odroczenie całej emisji cyfrowego euro byłoby jedyną opcją dostępną dla EBC.
- 13.4. Z tych powodów EBC zachęca współprawodawców do rozważenia nałożenia na EBC wymogu dostarczenia cyfrowego euro zarówno w trybie online, jak i offline, przy dodaniu zapisu o działaniu przy „dołożeniu najlepszych starań”, zgodnie z którym EBC udostępniłby zarówno modele online, jak i offline od momentu pierwszej emisji cyfrowego euro. W każdym przypadku EBC będzie terminowo informował Parlament Europejski, Radę i Komisję, a także uczestników rynku i opinię publiczną o ewentualnych przeszkodach technicznych utrudniających jednoczesne wprowadzenie modeli online i offline, jak również o wszelkich wyjątkowych okolicznościach wymagających niezwłocznej emisji cyfrowego euro. EBC proponuje, aby treść ta znalazła również odzwierciedlenie w zmianie do motywu 34 projektu rozporządzenia.

14. **Płatności warunkowe i programowalny pieniądz**

- 14.1. Projekt rozporządzenia przewiduje zakaz emisji cyfrowego euro jako programowalnego pieniądza, który definiuje się jako jednostki pieniądza cyfrowego jednostki pieniądza cyfrowego o logice wewnętrznej, która ogranicza pełną zamienną każdą jednostkę ⁽⁸¹⁾. Przepis ten jest w pełni zgodny z tym, co EBC już publicznie potwierdził przy różnych okazjach ⁽⁸²⁾: że cyfrowe euro nigdy nie będzie programowalnym pieniądzem. Istnienie jakichkolwiek ograniczeń co do tego, gdzie, kiedy i kto może płacić za pomocą cyfrowego euro, sprawiłoby, że byłoby ono równoznaczne z bonem. Byłoby to niezgodne z jego statusem prawnego środka płatniczego, w szczególności z jego akceptacją w pełnej wartości nominalnej ⁽⁸³⁾, i oznaczałoby, że cyfrowe euro nie byłoby zamienne ani z innymi jednostkami cyfrowego euro, ani z banknotami i monetami euro według wartości nominalnej ⁽⁸⁴⁾. EBC nie posiada mandatu do emisji bonów. W związku z tym, nawet gdyby takie ograniczenie nie zostało zawarte w prawie wtórnym, emisja programowalnego pieniądza przez EBC byłaby niezgodna z Traktatami. EBC z zadowoleniem przyjąłby zatem wprowadzenie w motywach i artykułach projektu rozporządzenia sformułowania, zgodnie z którym zakaz programowalnego pieniądza wynika z Traktatów.

Płatności warunkowe

- 14.2. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt rozporządzenia przewiduje możliwość świadczenia przez dostawców usług płatniczych usług o wartości dodanej, takich jak płatności warunkowe, tj. płatności uruchamiane automatycznie po spełnieniu określonego warunku ⁽⁸⁵⁾. Podczas gdy dostawcy usług płatniczych są najlepiej przygotowani do rozwijania usług płatności warunkowych, Eurosystem zamierza wspierać świadczenie płatności

⁽⁷⁹⁾ Zob. art. 23 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁸⁰⁾ Zob. EBC (2023), „Progress on the investigation phase of a digital euro – fourth report”, publikacja dostępna na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

⁽⁸¹⁾ Zob. art. 24 ust. 2 projektu rozporządzenia.

⁽⁸²⁾ Zob. np. Panetta, F., „The digital euro: our money wherever, whenever we need it”, oświadczenie wprowadzające Fabio Panetty, członka Zarządu EBC, posiedzenie Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego, 23 stycznia 2023 r. Dostępne na stronie internetowej EBC pod adresem: www.ecb.europa.eu.

⁽⁸³⁾ Zob. art. 7 ust. 2 projektu rozporządzenia.

⁽⁸⁴⁾ Zob. art. 12 ust. 2 projektu rozporządzenia.

⁽⁸⁵⁾ Zob. EBC (2023), „Progress on the investigation phase of a digital euro – third report”.

warunkowych przez rynek poprzez opracowanie wspólnych standardów schematów za pośrednictwem zbioru zasad schematu cyfrowego euro (jeżeli zażąda tego rynek) oraz poprzez zapewnienie dodatkowych funkcji rachunkowych w infrastrukturze zaplecza cyfrowego euro ⁽⁸⁶⁾.

15. **Dystrybucja**

Wymóg interoperacyjności ⁽⁸⁷⁾

- 15.1. EBC z zadowoleniem przyjmuje odniesienie do interoperacyjności norm regulujących usługi płatnicze związane z cyfrowym euro z odpowiednimi normami regulującymi prywatne cyfrowe środki płatnicze. EBC zamierza w jak największym stopniu ponownie wykorzystać aktualne normy w celu ograniczenia kosztów adaptacji, zwracając uwagę na fakt, że konkurencyjne rozwiązania płatnicze mogą stosować różne normy w obszarze akceptacji płatności i cechować je mogą różne tzw. „ścieżki użytkownika”. Takie decyzje muszą być zatem wspierane przez jak najszerszy konsensus rynkowy po stronie podaży i popytu, a także zdolność decyzyjną EBC, gdy pełny konsensus nie jest możliwy. W tym celu rozpoczęto już prace. EBC zamierza zapewnić, w miarę możliwości i w miarę potrzeb, aby prywatne lub lokalne środki płatnicze mogły wykorzystywać normy, reguły i procesy dotyczące cyfrowego euro (tj., jak omówiono w pkt 10.10, umożliwić jednemu terminalowi płatniczemu obsługę wszystkich środków płatniczych) w celu rozszerzenia ich zasięgu.

Usługi typu front-end umożliwiające dostęp do cyfrowego euro i korzystanie z niego

- 15.2. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt rozporządzenia uwzględnia preferencje użytkowników, umożliwiając użytkownikom cyfrowego euro dostęp do cyfrowych usług płatniczych w euro i korzystanie z nich za pośrednictwem usług typu front-end opracowanych przez dostawców usług płatniczych lub EBC ⁽⁸⁸⁾. Oznacza to, że użytkownik zawsze ma możliwość korzystania ze standardowego cyfrowego interfejsu inicjowania płatności w euro, który umożliwia w pełni zharmonizowany, jednolity sposób dokonywania płatności w całej strefie euro i zapobiega problemom związanym z uznawaniem i akceptacją cyfrowego euro. Ponadto usługi typu front-end opracowane przez EBC znacznie zmniejszą obciążenie związane z rozwojem dostawców usług płatniczych, którzy decydują się wyłącznie na korzystanie z usługi EBC, przynosząc znaczne korzyści mniejszym dostawcom usług płatniczych, którzy mogą nie mieć doświadczenia ani zasobów niezbędnych do opracowania usługi typu front-end w celu inicjowania cyfrowych płatności w euro.
- 15.3. EBC z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt rozporządzenia nakłada na dostawców usług płatniczych dystrybuujących cyfrowe euro obowiązek zapewnienia, aby cyfrowe usługi płatnicze w euro korzystały z oficjalnego logo cyfrowego euro oraz aby cyfrowe rachunki płatnicze w euro były szybko i łatwo dostępne dla użytkowników cyfrowego euro i mogły z nich korzystać ⁽⁸⁹⁾. Płatnik i odbiorca płatności muszą być świadomi wybranej metody płatności i mieć do niej łatwy dostęp. Jeżeli taką metodą płatności jest pieniądź banku centralnego (gotówka lub cyfrowe euro), wspiera ona zdolność pieniądza banku centralnego do bycia „monetarnym oparciem”: ludzie częściej doświadczają wymiwalności depozytów bankowych na pieniądź banku centralnego i upewniają się, że w obu przypadkach jedno euro jest jednym euro.

Przenoszenie rachunków płatniczych w cyfrowym euro

- 15.4. EBC z zadowoleniem przyjmuje przepisy projektu rozporządzenia, które umożliwiają łatwe przenoszenie rachunków płatniczych w cyfrowym euro ⁽⁹⁰⁾, co wychodzi naprzeciw preferencjom użytkowników i wspiera odporność ekosystemu cyfrowego euro ⁽⁹¹⁾. Rozwiązania te obejmują również możliwość przeniesienia przez użytkownika swojego rachunku płatniczego w cyfrowym euro do innego dostawcy usług płatniczych w wyjątkowych okolicznościach. Użytkownicy zawsze zachowaliby dostęp do swoich zasobów w cyfrowym euro, na przykład w przypadku, gdy dostawca usług płatniczych jest niedostępny przez dłuższy czas lub utracił odpowiednie dane.

⁽⁸⁶⁾ W szczególności funkcji „rezerwacji środków”, która byłaby niezbędna do bezpiecznego świadczenia niektórych warunkowych usług płatniczych na rzecz użytkowników końcowych i jest funkcją wspierającą wielu potencjalnie warunkowych przypadków użycia płatności, takich jak „płatność za dostawę” i „pay-per-use”.

⁽⁸⁷⁾ Zob. art. 26 projektu rozporządzenia.

⁽⁸⁸⁾ Zob. art. 28 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽⁸⁹⁾ Zob. art. 28 ust. 3 projektu rozporządzenia.

⁽⁹⁰⁾ Zob. art. 31 projektu rozporządzenia.

⁽⁹¹⁾ Zob. pkt 8.2 i 8.3 opinii.

Ogólny mechanizm wykrywania oszustw i zapobiegania im

- 15.5. EBC z zadowoleniem przyjmuje przepisy projektu rozporządzenia, które ułatwiają ogólny mechanizm wykrywania nadużyć finansowych i zapobiegania im w odniesieniu do transakcji w cyfrowym euro dokonywanych w trybie online, tak aby zapewnić sprawne i skuteczne funkcjonowanie cyfrowego euro ⁽⁹²⁾. EBC proponuje wyraźne wyjaśnienie, że zabezpieczanie informacji o płatnościach stanowi integralną część ogólnego mechanizmu wykrywania nadużyć finansowych i zapobiegania im. Zabezpieczenie informacji o płatnościach (np. numeru rachunku w cyfrowym euro), gdy informacje te są wymieniane między urządzeniami inicjowania płatności a urządzeniami akceptacji płatności, jest niezbędne do ochrony użytkowników cyfrowego euro przed ryzykiem oszustw i cyberataków, na przykład poprzez zastąpienie informacji o płatności wartością zastępczą.

16. Ochrona danych i prywatności

- 16.1. EBC z zadowoleniem przyjmuje wysoki standard ochrony prywatności i danych przewidziany w projekcie rozporządzenia ⁽⁹³⁾, ponieważ ma on kluczowe znaczenie dla zapewnienia zaufania do przyszłego cyfrowego euro, a w szczególności jasnego podziału obowiązków w zakresie ochrony danych.
- 16.2. EBC z zadowoleniem przyjmuje również przyznanie - na rzecz EBC lub na rzecz dostawców usług wsparcia - przetwarzania danych, które nie jest związane z podstawowymi zadaniami EBC, ale które musi odbywać się między pośrednikami, aby zapewnić bezpieczeństwo danych osobowych użytkowników cyfrowego euro ⁽⁹⁴⁾. Jasne przypisanie obowiązków w zakresie ochrony danych ⁽⁹⁵⁾ EBC (oraz, w stosownych przypadkach, KBC) lub operatorowi usług wsparcia, zgodnie ze ścisłymi przepisami regulacyjnymi zawartymi w projekcie rozporządzenia, gwarantuje, że użytkownicy cyfrowego euro będą zawsze wiedzieli, gdzie korzystać z przysługujących im praw (np. prawa dostępu) w odniesieniu do ich danych osobowych przetwarzanych w ramach świadczenia usług wsparcia.
- 16.3. Ponadto EBC z zadowoleniem przyjmuje upoważnienie Komisji do zwalczania zagrożeń związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu wynikających ze stosowania cyfrowego euro w trybie offline poprzez ustanowienie odpowiednich limitów operacyjnych. Jeżeli chodzi o korzystanie z cyfrowego euro w trybie online, chociaż obecny wniosek przewiduje poziom prywatności porównywalny z istniejącymi bezgotówkowymi środkami płatniczymi, EBC sugeruje również rozważenie możliwości zaoferowania zwiększonej prywatności w przypadku niektórych płatności cyfrowym euro o niskim ryzyku i niskiej kwocie.

17. Dostęp do urządzeń mobilnych na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach

EBC z zadowoleniem przyjmuje dodanie przepisu mającego na celu rozwiązanie problemów związanych z dostępem do niektórych funkcji urządzeń mobilnych, które są niezbędne do przyjaznych dla użytkownika, bezproblemowych i bezpiecznych płatności w cyfrowym euro na urządzeniach mobilnych ⁽⁹⁶⁾. Dostęp do niezbędnych funkcji komunikacji zbliżeniowej (NFC) ma zasadnicze znaczenie dla płatności zbliżeniowych za pomocą urządzeń mobilnych, a dostęp do bezpiecznego elementu ma zasadnicze znaczenie dla płatności w cyfrowym euro dokonywanych przez urządzenia mobilne w trybie offline. Taki dostęp powinien być otwarty i nie powinien zależeć od innych aplikacji mobilnych systemów operacyjnych. EBC popiera fakt, że Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego w celu doprecyzowania wymogów skutecznego osiągnięcia tego niedyskryminacyjnego dostępu, ponieważ może to wspierać terminową dostępność usług cyfrowego euro w trybie offline.

18. Wymogi w zakresie sprawozdawczości

- 18.1. Proponowane rozporządzenie stanowi, że postanowienia dotyczące odpowiedzialności określone w art. 15 ust. 1 i 3 Statutu ESBC mają zastosowanie do emisji i korzystania z cyfrowego euro ⁽⁹⁷⁾. Jest to zgodne z przyjętym w projekcie rozporządzenia rozwiązaniem, że Eurosystem będzie emitował cyfrowe euro zgodnie z Traktatami ⁽⁹⁸⁾, tj. na podstawie wcześniej istniejących kompetencji własnych.

⁽⁹²⁾ Zob. art. 32 projektu rozporządzenia.

⁽⁹³⁾ Zob. art. 32 i 34 do 36 projektu rozporządzenia.

⁽⁹⁴⁾ Zob. art. 35 i 36 projektu rozporządzenia.

⁽⁹⁵⁾ Zob. art. 35 ust. 5 i art. 36 ust. 5 projektu rozporządzenia.

⁽⁹⁶⁾ Zob. art. 33 projektu rozporządzenia.

⁽⁹⁷⁾ Zob. art. 40 ust. 1 akapit pierwszy projektu rozporządzenia.

⁽⁹⁸⁾ Zob. art. 4 ust. 1 projektu rozporządzenia.

- 18.2. Ponadto proponowane rozporządzenie określa dodatkowe, szczegółowe wymogi w zakresie sprawozdawczości⁽⁹⁹⁾. EBC zauważa, że skoro upoważnienie do emisji i emisja cyfrowego euro jest zadaniem EBC i Eurosystemu, wystarczy odesłanie do zasad odpowiedzialności EBC na mocy art. 15 ust. 1 i 3 Statutu ESBC. Ponadto istniejące mechanizmy instytucjonalne umożliwiają już Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji zwrócić się w razie potrzeby do EBC o dodatkowe informacje.
- 18.3. Ponadto projekt rozporządzenia nakłada na EBC obowiązek przekazywania Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji informacji *ex ante* na temat instrumentów mających na celu ograniczenie korzystania z cyfrowego euro oraz analizy tego, w jaki sposób instrumenty i parametry, które określa, mają spełniać cel ochrony stabilności finansowej⁽¹⁰⁰⁾. EBC jest gotów informować pozostałe instytucje Unii o swoich zamiarach promowania przejrzystości i przewidywalności, jednak mające zastosowanie zasady odpowiedzialności powinny być zgodne z postanowieniami art. 15 Statutu ESBC, który wskazuje, że odpowiedzialność EBC ma miejsce *ex post*. Obowiązku wymiany informacji *ex ante* nie należy interpretować jako przepisu umożliwiającego odbiorcom zmianę przyszłych działań Eurosystemu z naruszeniem niezależności EBC wynikającej z art. 130 TFUE.
- 18.4. O ile EBC będzie mógł swobodnie decydować o swoich działaniach i nie będzie otrzymywać zewnętrznych instrukcji, nie będzie konfliktu między obowiązkami sprawozdawczymi EBC wynikającymi z proponowanego rozporządzenia a art. 130 TFUE. EBC uważa zatem, że odniesienia do jego roli w przedstawianiu opinii, sprawozdań, monitorowaniu i udzielaniu wsparcia dla Komisji, Rady i Parlamentu Europejskiego powinny być bardziej uszczegółowione w celu dokładnego odzwierciedlenia zadań i niezależności EBC wynikających z Traktatów oraz jasnego podziału technicznej wiedzy fachowej i obowiązków na mocy prawa Unii⁽¹⁰¹⁾.
19. **Uwagi szczególne na temat projektu rozporządzenia w zakresie świadczenia usług związanych z cyfrowym euro poza strefą euro**
- 19.1. EBC z zadowoleniem przyjmuje projekt rozporządzenia w sprawie świadczenia usług cyfrowych związanych z cyfrowym euro poza strefą euro, ma ono bowiem zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby wszyscy dostawcy usług płatniczych, niezależnie od tego, czy są zarejestrowani w państwach członkowskich, których walutą jest euro, czy w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, mogli dystrybuować cyfrowe euro i w związku z tym korzystać ze swobody świadczenia usług w Unii. Poza tym, że cyfrowe euro jest prawnym środkiem płatniczym w strefie euro, transakcje płatnicze w cyfrowym euro, a także dostawcy usług płatniczych ułatwiający korzystanie z nich, powinny być zgodne z unijnymi przepisami dotyczącymi płatności, które zasadniczo opierają się na art. 114 TFUE.

Propozycje zmian w projektach rozporządzeń wraz z ich uzasadnieniem zostały zawarte w odrębnym, roboczym dokumencie o charakterze technicznym. Dokument roboczy o charakterze technicznym jest dostępny w języku angielskim na stronie EUR-Lex.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 31 października 2023 r.

Prezes EBC
Christine LAGARDE

⁽⁹⁹⁾ Zob. art. 40 ust. 1 projektu rozporządzenia.

⁽¹⁰⁰⁾ Zob. art. 40 ust. 2 projektu rozporządzenia.

⁽¹⁰¹⁾ Zob. pkt 1.3 opinii Europejskiego Banku Centralnego CON/2018/20 z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie utworzenia Europejskiego Funduszu Walutowego (Dz.U. C 220 z 25.6.2018, s. 2). Opinie EBC są dostępne na stronie internetowej EUR-Lex.